

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет здоров'я, фізичного виховання і спорту

О.Б. Жильцов
2017 р.

«ЗАТВЕРДЖЕНО»

Вченою радою
Факультету здоров'я, фізичного виховання
і спорту,

протокол № 7 від «21» 03 2017 р.

Вчений секретар

ПРОГРАМА
КОМПЛЕКСНОГО ЕКЗАМЕНУ
зі спеціалізації "Методика туристичної роботи"

напрямок підготовки 6.010201 – Фізичне виховання,
освітньо-кваліфікаційний рівень "бакалавр"

Затверджено

на засіданні кафедри фізичного
виховання і педагогіки спорту
протокол № 8 від «15» березня 2017 р.

Завідувач кафедри

к.н.ф.в.с., доцент, Дереза Т.Г.

Київ -2017

ЗМІСТ

Вступ

1. Загальні вимоги до атестації
2. Етапи та загальний зміст комплексного кваліфікаційного екзамену
3. Організація діагностики якості підготовки (атестація)
4. Критерії оцінювання якості підготовки
5. Методичне забезпечення атестації

Список рекомендованої літератури

Пояснювальна записка

Професійна підготовка фахівця – це формування розвиненої, компетентної, здатної швидко адаптуватися до динамічних умов діяльності особистості на основі удосконалення змісту й технологій навчання студента.

Важливим аспектом оптимізації професійної підготовки фахівців з фізичного виховання є посилення практичної спрямованості навчання та необхідність підготовки, насамперед, широкопрофільних фахівців. Крім того, важливим напрямком у підготовці фахівців у вищій школі стає орієнтація не тільки на професійну, але й особистісну складову, що дозволить випускнику ВНЗ, відповідно до змін у сфері трудових відносин, в міру необхідності виявляти ініціативу, гнучкість та самоудосконалюватися.

Комплексний екзамен зі спеціалізації «Методика туристичної роботи» є важливим завершальним етапом у підготовці фахівця. Мета цього іспиту полягає не лише у перевірці знань випускників, їх готовності до практичної діяльності за спеціальністю, але й у стимулюванні їх подальшого саморозвитку й самовдосконалення. Планомірна самостійна робота студентів, особливо під час підготовки до комплексного екзамену, допомагає систематизувати, глибше осмислити і закріпити знання, отримані в процесі вивчення тієї чи іншої дисципліни.

Програма державного екзамену включає основні положення з тем: культурно – історичне значення туризму у розвитку суспільства, функції туризму у суспільстві, вплив туристичної роботи на розвиток морально-вольових та фізичних якостей школярів, форми організації туристичної роботи, класифікація видів туризму, основи організації та проведення спортивних заходів, планування та керування оздоровчими заходами, основні принципи організації гурткової роботи; особливості функціонування туристичних секцій та гуртків; організація позакласної роботи та додаткової освіти школярів; методичні аспекти керування гуртковою діяльністю.

На комплексний екзамен виносяться основні питання з дисциплін «Туристична робота в навчальних закладах», «Методика туристичної роботи», «Спортивне орієнтування».

Комплексний кваліфікаційний екзамен, що передбачає виконання певних атестаційних кваліфікаційних завдань, є адекватною формою кваліфікаційних випробувань, яка об'єктивно і надійно визначає рівень освітньої та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів, оцінювання ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки студентів відповідно до об'єктивних критеріїв.

Випускник повинен продемонструвати глибокі знання з методики туристичної роботи, ілюструвати їх прикладами, а також продемонструвати вміння застосовувати теоретичні та практичні знання для організації та проведення туристичної роботи в освітньому процесі загальноосвітніх шкіл.

На іспиті зі спеціалізації «Методика туристичної роботи» студенти повинні проявити отримані знання, уміння та навички, які стануть основою їх свідомого і творчого підходу до розв'язання навчально-виховних завдань, допоможуть в адаптації до змін, які проходять у змісті, методах і формах організації туристичної роботи з представниками різних верств населення України.

Програма покликана надати допомогу студентам при підготовці до екзамену: визначити та систематизувати зміст дисципліни методика навчання української літератури, виділити стрижневі питання й акцентувати на них увагу, тим самим забезпечивши систематизацію матеріалу і можливість самоконтролю.

З метою підвищення ефективності програми як навчально-методичного документа до неї також включені списки рекомендованої літератури.

У програмі не названі практичні уміння, якими має володіти студент, адже такою перевіркою випускника була педагогічна практика. На комплексному іспиті оцінка сформованості вмінь проводиться опосередковано, критерії її визначення – правильність уявлень студента про функціональний характер того чи іншого вміння, його роль в організації навчального процесу.

Рекомендована програма складена з урахуванням вимог, що висуваються до студентів на випускному екзамені, з метою виявлення різнобічних і глибоких знань з циклу дисциплін обраної спеціалізації.

Комплексний екзамен зі спеціалізації «Методика туристичної роботи»

Комплексний екзамен для студентів за напрямом підготовки 6.010201 - Фізичне виховання (ОКР «бакалавр», денна форма навчання) проводиться в усній формі.

Розділ 1. Загальні вимоги до атестації

1.1. Атестація випускників за напрямом «6.010201 - Фізичне виховання» здійснюється за допомогою засобів об'єктивного контролю ступеня досягнення цілей освітньо-професійної підготовки.

1.2. Атестація здійснюється на підставі оцінки рівня професійних знань, умінь та навичок випускників, передбачених освітньо-кваліфікаційною характеристикою бакалавра галузі знань «0102 – Фізичне виховання, спорт і здоров'я людини» за напрямом «6.010201 - Фізичне виховання», з використанням загальнокомплексних методів комплексної діагностики: складання комплексного кваліфікаційного комплексного іспиту зі спеціалізації.

1.3. Інформаційною базою, на підставі якої формуються засоби об'єктивного контролю ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки, є змістовні модулі дисциплін.

1.4. Атестація якості підготовки бакалавра з фізичного виховання щодо встановлення фактичної відповідності рівня освітньої підготовки вимогам ОКХ здійснюється після виконання студентами навчального плану у повному обсязі

Екзаменаційною комісією вищого навчального закладу з цього фаху. Голову ЕК затверджує Вчена рада Університету.

Діагностика якості підготовки бакалаврів здійснюється під час атестації бакалаврів у терміни, що передбачені навчальним планом.

Розділ 2.

Етапи та загальний зміст комплексного кваліфікаційного екзамену

2.1. Комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціалізації, що передбачає виконання певних атестаційних кваліфікаційних завдань, є адекватною формою кваліфікаційних випробувань, яка об'єктивно і надійно визначає рівень освітньої та професійної підготовки випускників вищих навчальних закладів, оцінювання ступеня досягнення кінцевих цілей освітньо-професійної підготовки студентів відповідно до об'єктивних критеріїв.

Зміст теоретичних і практичних питань і завдань, що виносяться на екзамен, орієнтується на діагностику рівня опанування бакалавром професійних компетенцій, що визначені у галузевому стандарті «СВО ОКХ Київського університету імені Бориса Грінченка. Освітньо-кваліфікаційна характеристика бакалавра».

Додаток А

Дисципліни, що виносяться на комплексну атестацію

№ з/п	Шифр навчальної дисципліни за ОПП	Дисципліна, що виносяться на комплексну атестацію
1	2	3
1	ВС(ТР).01	«Туристична робота в навчальних закладах»
2	ВС(ТР).02	«Методика туристичної роботи»
3	ВС(ТР). 03	«Спортивне орієнтування»

2.2 На основі узагальнених завдань випусковими кафедрами вищого навчального закладу за напрямом підготовки створюються екзаменаційні білети.

Комплексний екзамен зі спеціалізації бакалаври складають за розробленими і затвердженими на відповідних кафедрах екзаменаційними білетами, до яких увійшли питання, спрямовані на виявлення у студентів загальнотеоретичних знань, вміння застосовувати інтегровані знання програмового матеріалу при вирішенні практичних завдань, власної думки та особистісного ставлення. Питання екзаменаційних білетів, що охоплювали увесь зміст програми з дисциплін, мають не тільки репродуктивний, а й проблемно-пошуковий характер.

Комплексний кваліфікаційний екзамен зі спеціалізації «Методика туристичної роботи»

Зразок білета комплексного кваліфікаційного екзамену

1. Мандрівництво як джерело зародження туризму в Україні. Український туризм у ХІХ – першій половині ХХ ст.
2. Методика організації прогулянок, некатегорійних походів зі школярами.
3. Розробить оздоровчий пішохідний туристичний маршрут для дітей молодшого шкільного віку та надайте характеристику його завданням.

Питання екзаменаційних білетів орієнтовані на перевірку системи знань випускника та його уміння чітко будувати свою відповідь із використанням належної кількості фактів й аргументів, оперуванням відповідним ілюстративним матеріалом для доведення висловленого.

Орієнтовні питання з дисциплін, винесених на атестацію Орієнтовні питання комплексного кваліфікаційного екзамену зі спеціалізації «Методика туристичної роботи».

ТУРИСТИЧНА РОБОТА В НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ

1. Мандрівництво як джерело зародження туризму в Україні. Український туризм у ХІХ – першій половині ХХ ст.
2. Туризм в Україні на сучасному етапі. Культурно – історичне значення туризму у розвитку суспільства.
3. Визначення понять: подорож, подорожуючий, туризм, турист, екскурсант.
4. Функції туризму. Вплив туристичної роботи на розвиток морально-вольових та фізичних якостей школярів.
5. Форми організації туристичних подорожей з учнями.
6. Класифікація видів туризму з активними засобами пересування.
7. Туризм плановий та самодіяльний, внутрішній та зовнішній. Види маршрутів.
8. Поход вихідного дня, екскурсія як форма виховної роботи у навчальному закладі.
9. Класифікація походів. Фактори які впливають на складність походів. Вимоги до керівника та учасників.

10. Місце туристсько-краєзнавчої роботи в системі навчально-виховного процесу. Нормативно-правова база організації туристичної роботи у навчальному закладі України.

12. Організація секційної та гурткової роботи у навчальному закладі. Планування туристично-краєзнавчої роботи навчального закладу.

13. Форми туристичної роботи в навчальному закладі. Завдання, напрями, та зміст краєзнавчої роботи.

14. Педагогічний контроль знань, вмінь та навичок, осіб що займаються. Облік роботи об'єднання, документація.

15. Організація тренувального процесу. Програма фізичних тренувань.

16. Загальна та спеціальна фізична підготовка у туризмі. Засоби фізичного виховання.

17. Вправи для різних груп м'язів та розвитку спеціальних навичок в залежності від обраного виду туризму. Зміст технічної підготовки туриста.

18. Географічна та топографічна підготовка туриста. Орієнтування на місцевості за компасом і картою. Визначення сторін світу за місцевим предметами, сонцю.

19. Навчальний похід як складова навчально-виховного процесу. Вимоги та особливості організації проведення навчально-тренувального походу.

20. Особливості організації походів вихідного дня. Дії керівника та групи на маршруті.

21. Зміст Правил змагань зі спортивного туризму. Загальні вимоги до проведення змагань серед школярів.

22. Настанови з проведення змагань з пішохідного туризму. Основні штрафи та порядок їх фіксації.

23. Методичні рекомендації з проведення ступеневих походів з гірського туризму. Особливості змагань з велосипедного та водного туризму.

24. Особливості проведення змагань в зимовий період. Змагання в закритих приміщеннях та їх специфіка.

25. Принципи підведення підсумків змагань. Робота секретаріату змагань. Забезпечення безпеки на змаганнях зі спортивного туризму.

26. Організація та порядок проведення екскурсій. Забезпечення безпеки при проведенні екскурсій з використанням транспорту, на підприємства. Зв'язок з екскурсійним бюро, туристськими фірмами для проведення екскурсій.

27. Організація роботи музею навчального закладу. Визначення тематики музею, створення тематико-експозиційного плану шкільного музею.

28. Методика збору і обробки матеріалів. Облік і зберігання експонатів. Музейні фонди.

29. Використання матеріалів шкільного музею у навчальній та виховній роботі. Планування роботи.

30. Форми масової роботи музею. Робота ради музею.

МЕТОДИКА ТУРИСТИЧНОЇ РОБОТИ

1. Методика організації прогулянок, походів вихідного дня зі школярами.
2. Визначення мети туристичного заходу. Вивчення району майбутній подорожі. Розробка маршруту.
3. Склад екскурсійної групи. Організація харчування у поході вихідного дня. Вимоги щодо безпеки під час одноденного походу.
4. Види екскурсій. Організація пішохідних екскурсій.
5. Методика проведення оглядових екскурсій.
6. Особливості проведення екскурсій з використанням автомобільного, залізничного, річного транспорту.
7. Вимоги безпеки під час велосипедних подорожей.
8. Методичні принципи розробки туристських маршрутів.
9. Маркірування туристичних маршрутів.
10. Організація і методи краєзнавчих спостережень на маршруті.
11. Методи фіксації інформації під час туристського походу.
- 12.12. Підготовка спортивного походу. Мета. Комплектування групи. Розподіл обов'язків.
- 13.13. Фізична, технічна та психологічна підготовка туристської групи. Вибір місця проведення походу та розробка маршруту.
14. Добір спорядження. Кошторис походу. Складання меню. Заготовка продуктів харчування. Підготовка похідної документації.
15. Пересування у польових умовах. Порядок і режим руху.
16. Страховка і самостраховка під час руху.
17. Рух пішки по пересіченій місцевості. Долання водних перешкод. Особливості пересування транспортними засобами.
18. Організація побуту та харчування.
19. Охорона здоров'я у туристичному поході. Звіт про похід.
20. Класифікація масових заходів. Зміст Правил змагань зі спортивного туризму.
21. Критерії визначення класу та масштабу змагань. Види змагань.
21. Види дистанцій змагань з видів спортивного туризму. Особливості проведення змагань з різних видів туризму.
22. Вимоги до дистанції. Методика обладнання основних етапів.

23. Спорядження. Техніка і тактика проходження етапів. Підготовка команд. Основні форми проведення змагань.
24. Положення про змагання. Методика складання плану підготовки заходу.
25. Зміст заявки на участь у змаганнях. Мандатна комісія та апеляційне журі.
26. Організація суддівства. Склад головної суддівської колегії . Протести та порядок їх розгляду.
27. Загальні вимоги до організації та проведення змагань.
28. Безпека змагань. Медичне забезпечення масових заходів з туризму.
- 29.30. Загальні принципи визначення результатів. Оформлення документації змагань.

СПОРТИВНЕ ОРІЕНТУВАННЯ

1. Спортивне орієнтування та його види.
2. Сутність змагань зі спортивного орієнтування у заданому напрямку.
3. Спортивне орієнтування по маркованій трасі.
4. Сутність змагань із спортивного орієнтування за вибором.
5. Значення топографічної підготовки. Види і масштаби карт.
6. Рельєф та способи його зображення.
7. Спортивно-топографічна карта. Види умовних позначок спортивних карт.
8. Методика навчання умовним знакам.
9. Техніка спортивного орієнтування. Читання карти. Робота з компасом.
10. Визначення азимуту на карті. Визначення понять "грубий азимут " і "точний азимут". Рух за азимутом.
11. Способи вимірювання відстані по карті. Вимірювання відстані на місцевості.
12. Засоби пересування на місцевості. Техніка взяття і відмітки на КП.
13. Техніка підходу і ухода з КП.
14. Тактика спортивного орієнтування. Рух по ситуації.
15. Рух за рельєфом місцевості. Використання лінійних, точкових та площинних орієнтирів в підготовці орієнтувальника.
16. Комбінований рух. Швидкість руху в залежності від ділянок місцевості.
17. Помилки у техніко-тактичних діях спортсменів.
18. Психологічна підготовка в спортивному орієнтуванні. Роль зорової пам'яті.
19. Значення морально-вольової підготовки. Регулювання та формування оптимальних психічних (емоційних) станів.

20.«Пам'ять карти». Методи розвитку зорової пам'яті в спортивному орієнтуванні.

21.Роль уваги в спортивному орієнтуванні (інтенсивність, стійкість, переключення).

22.Загальна фізична та спеціальна фізична підготовка орієнтувальника. Види контролю фізичних можливостей спортсменів.

23.Зміст положення про змагання.

24.План підготовки до змагань.

25.Матеріально-технічне забезпечення змагань.

26.Склад суддівської колегії. Обов'язки суддів.

27.Вимоги до місця проведення змагань. Облаштування дистанції змагань.

28.Вимоги щодо розташування КП на місцевості.

29.Особливості проведення змагань з орієнтування на лижах.

30.Підведення підсумків змагань. Звіт головного судді змагань.

Зразок практичного завдання

1. Розробіть оздоровчій пішохідний туристичний маршрут для дітей молодшого шкільного віку та надайте характеристику його завданням.
2. Складіть програму проведення оглядової екскурсії.
3. Розробіть комплекс заходів спрямованих на індивідуальну фізичну підготовку до походу першого ступеня складності та надайте характеристику розвитку фізичних якостей туриста.
4. Складіть календарний план заходів туристичного гуртка з туризму.
5. Скласти програму занять для учнів туристського гуртка 1-го рівня навчання.
6. Наведіть приклад завдань для розвитку зорової пам'яті за допомогою спортивної карти.
7. Розробити план спортивно-масового заходу з туризму для дітей початкових класів.
8. Розробити план спортивного походу для учнів середніх класів. Особливості планування спортивних походів.
9. Розробити план спортивного походу для учнів старших класів. Вимоги до спортивних походів.
10. Наведіть приклад розробки туристичного маршруту за допомогою картографічного матеріалу.
11. Розрахуйте фізичне навантаження під час туристського походу.
12. Розробіть програму проведення змагань з орієнтування для учнів старших класів.
13. Розробіть програму проведення спортивних та рухливих ігор у ЗНЗ. Характеристика підготовки до гри, організації граючих, керівництва та суддівства під час гри, підведення підсумків.

14. Розробіть положення про проведення змагання з пішохідного туризму. Мета, завдання, структура документу.
15. Складіть програму проведення походу вихідного дня. Надайте методичні рекомендації та опишіть особливості проведення цього заходу.
16. Наведіть приклад розробки комбінованого туристичного маршруту
17. Скласти календар спортивно-масових заходів з туристичної роботи у ЗНЗ (кількість заходів:-10).
18. Скласти програму проведення екскурсії з використанням автомобільного транспорту.
19. Наведіть приклади використання мотузок у доланні природних перешкод перешкод.
20. Скласти сценарний план розважальних заходів туристичного злету. Опишіть особливості складання сценарного плану.
21. Складіть план проведення «Дня туриста» у школі.
22. Складіть план проведення гурткового заняття з орієнтування. Опишіть особливості проведення занять у гуртках та секціях.
23. Складіть розклад занять секції туризму на один тиждень.
24. Складіть меню дводенного походу та визначте вагу продуктів на одного учасника походу.
25. Навести приклад екскурсії для учнів ЗНЗ та скласти кошторис витрат на її проведення.

3. Організація діагностики якості підготовки

3.1. Порядок створення і робота екзаменаційної комісії

Екзаменаційна комісія створюється щорічно для проведення атестації – комплексних екзаменів і захисту кваліфікаційних робіт та діє протягом календарного року як єдина для денної, заочної форм навчання та екстернату з кожної спеціальності.

До складу комісії входять викладачі випускаючих та профільних кафедр, провідні фахівці. Персональний склад ЕК затверджується ректором не пізніше ніж за місяць до початку роботи.

Графік роботи комісії затверджується ректором.

Регламент засідань ЕК встановлює її голова.

Рішення ЕК про оцінку, а також про присвоєння випускнику освітнього рівня та кваліфікації, видачу йому документа про освіту і кваліфікацію приймається на закритому засіданні відкритим голосуванням звичайною більшістю голосів членів комісії, які брали участь у засіданні. Голос голови ЕК є вирішальним при однаковій кількості голосів.

Засідання ЕК протоколюються. У протоколи вносяться:

- оцінки складання комплексного кваліфікаційного екзамену;
- запитання до випускника з боку членів та голови ЕК;

- окремі думки членів ЕК;
- здобуті освітній рівень і кваліфікація;
- назва кдокумента про освіту і кваліфікацію (з відзнакою чи без відзнаки), який видається випускнику;
- інші відомості.

Протоколи підписують голова та члени ЕК, які брали участь у засіданні. Результати захисту кваліфікаційних робіт визначаються за **100-бальною** системою ECTS та оголошуються того ж дня після оформлення протоколів засідання ЕК.

Після закінчення роботи ЕК голова складає звіт та подає його до навчального відділу. У звіті аналізується успішність складання комплексного іспиту зі спеціалізації, якість відповідей на питання екзаменаційних білетів, уміння випускників застосовувати знання при вирішенні виробничих проблемних ситуацій, недоліки в підготовці, рекомендації щодо вдосконалення навчального процесу.

Звіти голів ЕК і результати комплексної атестації обговорюються на засіданні ради Інституту.

4. Критерії оцінювання якості підготовки

На комплексну атестацію винесено основні питання дисциплін блоку спеціалізації, що дасть змогу перевірити стан підготовки майбутніх вчителів, виявити їхнє вміння самостійно поповнювати свої знання, орієнтуватися у питаннях організації туристичної роботи з представниками різних верств населення.

При узагальненні оцінювання відповідей на екзамені члени комісії користуються такими вимогами й критеріями:

Підсумкова кількість балів (max – 100)	Оцінка за шкалою ECTS	Критерії оцінювання
90-100	A	отримує студент, який продемонстрував всебічні, систематичні й глибокі знання програмового матеріалу, вільно володіє спеціальною термінологією, викладає матеріал послідовно, правильно застосовує теоретичні знання з різних дисциплін для розв'язання практичних завдань; уміє розробляти методику вирішення дослідницьких проблем, використовуючи при цьому новітні досягнення педагогіки, психології, анатомії, фізіології і гігієни, валеології; припускається 2-3 неточності у викладенні матеріалу, які не призводять до

		помилкових висновків і рішень
82-89 75-81	В С	отримує студент, який достатньо розкриває основний зміст теоретичних питань, володіє навичками аналізу, вміє теоретично обґрунтувати й застосувати набуті знання з методики фізичного виховання; правильно використовує професійну термінологію, не допускає у відповіді грубих помилок; має несуттєві помилки у висновках, узагальненнях, які не спотворюють зміст відповіді
66-74 60-65	Д Е	отримує студент, який в основному правильно відповідає на питання, але викладає матеріал неповно, не завжди послідовно; відчуває певні труднощі у застосуванні теоретичного матеріалу для виконання практичних завдань; помиляється в застосуванні професійної термінології
35-59	FX	отримує студент, який не може розкрити основний зміст теоретичних питань, не володіє навичками застосування набутих знань для виконання практичних завдань; не володіє професійною термінологією; допускає грубі помилки в остаточних висновках

Набуті знання та вміння оцінюються за **критеріями**:

За кожне теоретичне питання випускник може максимально отримати 30 балів, за практичне – 40 балів. Оцінка знань випускників з дисциплін є комплексною, становить еквівалент усієї сукупності теоретичних відомостей, умінь і навичок, набутих у процесі вивчення зазначених курсів.

Перше питання стосується організації туристичної роботи в навчальних закладах.

25-30 балів – випускник дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми, демонструє знання загальних розділів і тем, прийомів та конкретних методів організації туристичної роботи в навчальних закладах, висвітлює не тільки теоретичний матеріал, різні погляди вчених на певну проблему, а й наводяться влучні приклади, демонструє спроможність мислити нестандартно, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу.

20-24 бали – випускник правильно і майже в достатньому обсязі дає відповідь на поставлене питання, що підтверджує його глибокі знання з дисциплін, демонструє розуміння специфіки масової фізичної культури та фізкультурно-оздоровчої діяльності, аналізує її та володіє термінологічним та понятійним апаратом фізичного виховання та спорту. Наявні незначні, не грубі помилки.

15-19 балів – випускник недостатньо орієнтується в матеріалі, відчуває певні труднощі у застосуванні теоретичного матеріалу, помиляється в застосуванні професійної термінології, поверхово розуміє особливості та специфіку організації занять з масової фізичної культури та їх вплив на здоров'я людини. Наявні суттєві помилки.

1-14 балів – випускник не може викласти зміст питання, погано орієнтується у навчальному матеріалі, не вміє на належному рівні оперувати термінологічним та понятійним апаратом, не володіє навичками застосування набутих знань. Інколи звучать завчені напам'ять фрази, які випускник не може чітко пояснити; відсутні приклади, допускаються грубі фактичні помилки.

Друге питання – стосується методики туристичної роботи, а також особливостей організації та проведення туристично - спортивних заходів.

25-30 балів – випускник дає вичерпну відповідь на поставлене питання і виявляє глибокі ґрунтовні знання з певної теми, демонструє знання з особливостей методики туристичної роботи, демонструє ґрунтовні знання та здатність до планування і організації масових туристичних та спортивних заходів в загальноосвітніх навчальних закладах, висвітлює не тільки теоретичний матеріал, різні погляди вчених на певну проблему, а й наводяться влучні приклади, демонструє спроможність мислити нестандартно, давати оригінальне тлумачення проблем, здатність самостійно інтерпретувати, узагальнювати, робити висновки на основі конкретного матеріалу.

20-24 бали – студент засвідчує високий рівень осмислення вивченого, спроможний логічно, аргументовано, чітко, точно і вільно висловлювати власні думки, не допускає фактичних помилок. Студент виявляє знання з основ методики організації туристичної роботи, може надати характеристику особливостям проведення туристичних заходів. Наявні незначні, не грубі помилки.

15-19 балів – випускник недостатньо орієнтується в матеріалі, відчуває певні труднощі у застосуванні теоретичного матеріалу, помиляється в застосуванні професійної термінології, поверхово розуміє особливості та специфіку організації туристичної роботи та особливості проведення туристичних заходів. Наявні суттєві помилки.

1-14 балів – випускник не може викласти зміст питання, погано орієнтується у навчальному матеріалі, не вміє на належному рівні оперувати термінологічним та понятійним апаратом, не володіє навичками застосування набутих знань. Інколи звучать завчені напам'ять фрази, які випускник не може чітко пояснити; відсутні приклади, допускаються грубі фактичні помилки.

Третє – практичне завдання.

30-40 балів виставляється за те, що:

випускник повністю оволодів теоретичним матеріалом, логічно і послідовно застосовує його при виконанні практичного завдання; виявляє творчий підхід до вивченого; засвідчує ознаки самостійної життєвої позиції, виявляє здатність застосовувати теоретичні знання в практичній діяльності вчителя фізичної культури.

19-29 балів виставляється за те, що:

Студент досить впевнено і послідовно застосовує теоретичні знання при виконанні практичного завдання, але не спроможний самостійно завершити завдання, що потребують навичок стратегічного планування та використання творчого мислення. Здатен зв'язно висловлюватися, добре відтворювати вивчений матеріал.

1-18 балів виставляється за те, що:

студент не зміг самостійно завершити практичне завдання, його відповідь характеризується низьким рівнем усвідомлення; допускаються грубі фактичні помилки; погано орієнтується у навчальному матеріалі.

При оцінюванні відповіді студента члени екзаменаційної комісії керуються такими критеріями:

- правильність, змістовність, аргументованість відповідей;
- уміння проілюструвати теоретичний матеріал власними прикладами;
- уміння застосувати теоретичні знання з різних дисциплін для розв'язання практичних завдань;
- уміння самостійно зробити висновки з наведених фактів;
- володіння нормами літературної мови і культури усної відповіді.

Під час іспиту студент повинен продемонструвати такі знання й уміння:

Знати:

- загальні питання теорії, методики й організації різних форм, засобів і методів туристичної роботи;
- окремі методичні й організаційні форми зтуризму;
- досвід організації і впровадження різних форм занять, апробованих у навчальних закладах, за місцем проживання та відпочинку населення;
- організаційні аспекти туристичної роботи;
- організаційні аспекти різних видів спортивних заходів;
- особливості планування туристичних злетів, змагань;
- основні принципи організації секційної та гурткової роботи;
- специфічні особливості функціонування центрів дитячого туризму та краєзнавства учнівської молоді;
- методику організації позакласної роботи та додаткової освіти школярів;
- методичні аспекти курування клубною та гуртковою діяльністю.

Вміти:

- Працювати з літературою загального і спеціального напрямку за тематикою дисциплін «Туристична робота в навчальних закладах», «Методика туристичної роботи», «Спортивне орієнтування».
- творчо використовувати отриманні знання під час розв'язування ситуаційних завдань;
- проводити погулянки та екскурсії з школярами різного віку;
- використовувати методичний досвід з організації туристичних заходів;

- підготувати положення про проведення змагань з орієнтування;
- підготувати план проведення туристичного заходу;
- володіти науково-методичними даними з методики організації гурткової роботи;
- організувати позакласну роботу дітей різного віку;
- підготувати проект гуртка туристично-спортивної спрямованості;
- уміти використовувати отримані знання у майбутній практичній діяльності.

5. Методичне забезпечення комплексної атестації

Методичні матеріали мають забезпечити самостійну роботу студента з підготовки до комплексної атестації.

Методичні матеріали розробляються випускаючими кафедрами, розглядаються і затверджуються вченою радою Інституту.

Методичні рекомендації щодо самостійної роботи підготовки студента до комплексної атестації подаються за наступною структурою.

- методичні рекомендації до написання бакалаврських робіт;
- методичні рекомендації до складання комплексного кваліфікаційного екзамену.

Документи про освіту та кваліфікацію

Здобувачі освітньо-кваліфікаційного рівня “бакалавр”, які успішно пройшли атестацію, отримують диплом про здобуття відповідного рівня вищої освіти за відповідним напрямом підготовки та кваліфікації бакалавра.

Студентам, які мають не менше 75% відмінних оцінок з усіх навчальних дисциплін і практичної підготовки, оцінки "добре" з інших дисциплін та оцінки "відмінно" за результатами атестації, видається диплом з відзнакою.

Студенти, які отримали незадовільну оцінку при складанні комплексного екзамену, відрховуються з Університету та одержують академічні довідки.

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Бородин В. Ориентирование на горных велосипедах // Азимут. – М. №4, 1997. – С. 10.
2. Благий А. Л., Андреева Е.В., Оздоровительный туризм и ориентирование // Методические рекомендации к практическим занятиям. – К. 1997. – 28 с.
3. Вахлис К.И. и др. Спутник туриста. Киев, «Здоров'я», 1983.
4. Вяткин Л.А., Сидорчук Е.В. и др. Туризм и спортивное ориентирование. – М.: Академия, 2001. – 207 с.

5. Ганопольский В.И. и др. Туризм и спортивное ориентирование. Учебник для институтов и техникумов физической культуры. М., 1987.
6. Глобальний етичний кодекс туризму. Збірник нормативно-правових актів "Туризм в Україні", т.5, під заг. ред. Вихристенка Б.І., "ІВА", м. Ужгород, 2000р.
7. Грабовський Ю.А., Скалій О.В., Скалій Т.В. Спортивний туризм. Навчальний посібник. – Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2008. – 304 с.
8. Дехтяр В.Д. Основи оздоровчо - спортивного туризму: Навч. Посібник. – К.: Науковий світ, 2003. – 203 с.
9. Дмитрук О.Ю., Щур Ю.В. Спортивно-оздоровчий туризм. Навчальний посібник. – К.: «Альтерпрес», 2008. – 280 с.
10. Жилкин В. Первые соревнования по ориентированию // Мидинфо. – Черновцы, №9, 1997. – С. 34.
11. Закон України "Про туризм".
12. Закон України "Про аварійно-рятувальні служби"
13. Закон України "Про музей та музейну справу". Відомчі нормативні документи про музей при навчальному закладі системи Міністерства освіти і науки України (наказ МОН України від 2006 року № 640)
14. Коструб А.А. Медицинский справочник туриста. М., 1990.
15. Курилова В.И. Туризм. Учебное пособие для педагогических институтов. М., 1988.
16. Линчевский Э. Психологический климат туристской группы. М., 1981.
17. Лукоянов П.И. Зимние спортивные походы. М., 1988.
18. Никишин Л.Ф., Коструб А.А. Туризм и здоровье. Киев, 1991.
19. Остапец А.А. Педагогика туристско-краеведческой работы в школе. М., 1986.
20. Положення про суддів зі спорту (Наказ Держкоммолодьспорттуризму України №1007 від 30.06.2000р.).
21. Попчиковский В.Ю. Организация и проведение туристских походов. М., 1987.
22. Правила змагань зі спортивного орієнтування // Федерація спортивного орієнтування України. – К., 2000. – 40 с.
23. Правила проведення туристських подорожей з учнівською і студентською молоддю України. Наказ Міносвіти України № 96 від 06.04.1999р.
24. Про класифікацію маршрутів туристських спортивних походів (Постанова Президії ФСТУ 08.12.01р.), Інформаційно-методичний збірник "Спортивний туризм" №2, 2002р.

25. Про типові положення про територіальний спортивний туристський клуб (Постанова Президії ФСТУ 08.12.01р.), Інформаційно-методичний збірник “Спортивний туризм” №3, 2002р.
26. Рекомендации по планированию, постановке и проведению городских, областных и республиканских соревнований по трейл-ориентированию // письмо Украинского центра «Инваспорт». – К., 1996. – 64 с.
27. Романенко О.В. Туризм та спортивне орієнтування: Навчально-методичні рекомендації. – К.: КУТЕП, 2003. – 74 с.29.
28. Сокол Т. Г., Основи туристичної діяльності. Посібник. К. Грамота, 2006-264 с.
29. Соколов В.А., Штангей Ю.В., Петрова І. В. Спортивний туризм на сучасному етапі. Матер. МНПК “Туризм у ХХІ столітті : глобальні тенденції і регіональні особливості”, Київ, 2002.
30. Соколов В.А., Ильин В.С. Велосипедный туризм. М., 1992. .
31. “Спортивний туризм”, “Інформаційно-методичний збірник”, ФСТУ, №1. – 2001р.
32. Снаряжение для горного туризма (сост. Директор Л.Б.). М., 1987.
33. Снаряжение туриста-водника (сост. Григорьев В.Н.). М., 1986.
34. Спортивний туризм. Правила змагань змагань – К.: Держ. комітет молод. Політики, спорту і туризму України, 2001. – 69 с.
35. Хартія туризму. Збірник нормативно-правових актів “Туризм в Україні”, т.5, під заг. ред. Вихристенка Б.І., “ІВА”, м. Ужгород, 2000р.

ДОДАТКОВА

1. Алешин В.М., Серебряников А.В. Туристская топография. М., 1985.
2. Булгаков А.А. и др. Велосипедный туризм. М., «Ключ», 1998.
3. Григорьев В.Н. Водный туризм., М., 1990.
4. Кодыш Э.Н. Соревнования туристов. – М.: ФиС, 1990. – 175 с.
5. Остапец А.А. Педагогика туристско-краеведческой работы в школе. М., 1986.
6. Спортивное ориентирование для детей и молодежи / сост. Лосев А. – М., 1990. - 42 с.
7. Тыкул В. Спортивное ориентирование. – М.: Просвещение, 1990. – 160 с.
8. Шималовский В.Ф. и др. Питание в туристском путешествии. М., 1986.
9. Штюмер Ю.А. Четвертая грань туризма. Общественно-полезная работа туристов. М., 1984